

Juni 2024

BLOMSTERBEDET

Tidsskrift for livet i og omkring Solhjem

Forår og sommer

På tur med
Bjørnebanden

Mellem tradition
og fornyelse

Giberhytten og
Brumbasserne

BLOMSTERBEDET

Er et kombineret tidsskrift og nyhedsbrev for Solhjem, Rudolf Steiner vuggestue og børnehave. Blomsterbedet udgives af en frivillig redaktion i samarbejde med bestyrelsen, Solhjems ansatte og alle øvrige bidragsydere.

REDAKTION

Jacob Keemink,

redaktion og indsamling af bidrag

tlf. 30 25 99 91

jacobkeemink@gmail.com

Nicolai Prang Stokbro,

layout og fotoredigering

tlf. 26 80 2055

nicolaitueandersen@gmail.com

BIDRAGSYDERE

Alle med tilknytning til Solhjem kan bidrage til Blomsterbedet, og vi modtager meget gerne både idéer og indlæg til bladet. Kontakt os på ovenstående mails eller fang os på Solhjem, hvis du ønsker at bidrage til bladet.

UDGIVELSER

Blomsterbedet udkommer to gange om året; juni og december.

Sommerstemning et helt særligt sted

Nu nærmer tiden for sommerafslutning og sommerferie sig, og derfor er det også blevet tid til en ny udgave af Blomsterbedet, der denne gang dækker det seneste halve år. Det er som altid en stor fornøjelse for os på redaktionen at kunne lægge Blomsterbedet i børnenes garderobekurver rundt omkring på stuerne. Denne gang er redaktionen delvist ny – vi har fået en ny layout- og fotoansvarlig i Nicolai, der er far til Anton og August på Margueritstuen, mens jeg, Jacob, far til Rose i Giberhytten og Kirsten i skolen, har påtaget mig ansvaret som redaktør og indsamler af bidrag.

I løbet af foråret har ledelsen i Solhjem udsendt nogle nyhedsmails om en forestående dokumentar, der har et kritisk perspektiv på Steiner-institutioner generelt. Det er aldrig rart når noget, man holder meget af, pludselig bliver sat i et negativt lys og bliver omtalt på en dårlig måde, som man ikke selv kan genkende. Måske har det sat tanker i gang hos nogle af jer, Blomsterbedets læsere og forældre til Børn i Solhjem, eller endda skabt nervøsitet. Det er heldigvis noget, som Solhjems leder, Tina, tager

fat på i sin artikel her i bladet, hvor hun vender det kritiske perspektiv til positive betragtninger om, hvad det er, der gør Solhjem til et særligt sted.

Det særlige bliver konkret i Bos artikel 'Når vi bygger i Giberhytten' der fortæller om arbejdet med at omdanne den gamle spejderhytte til et vaskeægte brumbassebo til de flittige Brumbasser. Her er der forår, høj sol, blomster og virkelyst på fuldt blus.

På redaktionen er vi også meget glade for at kunne præsentere et bidrag fra Mai, der er studerende i vuggestuen. Her er der også sol, fuglefløjt og udeglæde, når Bjørnebanden tager på tur gennem den røde port og ud i skoven.

Vi håber, at I vil tage godt imod denne forårs- og sommerudgave af Blomsterbedet, der er den første fra den nye redaktionduos hånd. Hvis der er noget særligt i Solhjem, som I er nysgerrige på eller har kommentarer og idéer til bladet, så tøv ikke med at kontakte os. Og husk også, at forældre også er meget velkomne til at bidrage med artikler.

God læselyst og rigtig god sommer!
Nicolai & Jacob

Mellem tradition og fornyelse

Tanker om steinerpædagogik i 2024

Tina Lauritsen
Leder, Solhjem

For nyligt blev jeg mødt af et særligt syn, da jeg trådte ud af kontoret. Marguerittens garderobe, som er kontorets nærmeste nabo, var blevet udsmykket med op-hængte børnetegninger. Det samme var indgangs-trapperummet, og inde på Marguerit-stuen var væggene ligeledes tæt dekoreret af børnenes kreationer. De lavede 'et museum', fik jeg at vide. En stor samlet udstilling af deres værker var det blevet til, og en særlig stemning mærkedes blandt både store og små. Det var en energifyldt, begejstret stemning; en stemning af glæde, der også smittede mig, mens jeg gik rundt og kiggede på værkerne.

Den oplevelse danner et fint afsæt for det, jeg gerne vil fortælle lidt om her. Børnene havde den dag fået en idé, de vil-

le noget, og godt støttet af de voksne gik de hele vejen og førte deres idé ud i livet. Situationen var et eksempel på dét, som man indenfor det pædagogiske fag kalder at *følge barnets spor*. Børnene oplevede her, hvordan deres eget initiativ fik lov at manifestere sig i virkeligheden, og det var tydeligt, hvordan den oplevelse skabte stolthed og en følelse af ejerskab hos dem.

STÆRKE TRADITIONER

Steinerpædagogikken er en pædagogik med mange traditioner, og de viser sig på flere måder. Et umiddelbart ydre kendetegn findes i valget af farver, materialer, udsmykning. En særlig æstetik er gennemgående, hvilket også betyder at man kan genkende en steinerbørnehave eller -vuggestue næsten uanset, hvor i ind- og udland man støder på den. Traditionerne viser sig også i de pædagogiske aktiviteter, og disse er også genkendelige med morgensamlingens sanglege, rim og remser, eventyrfortælling, madlavning og fælles

måltid som dagens faste søjler. Og med årstidsfesterne som genkommende højdepunkter gennem årsløbet. En tredje type tradition hører også med, den er ikke så umiddelbart synlig, men uhyre vigtig. Det handler om relationerne; om den måde voksne og børn er sammen på, om sproget, tonen, og den voksnes måde at være voksen sammen med børnene på.

Traditionerne er langt fra tilfældige. De er praksisudtryk for de intentioner, som kendetegner vores pædagogik, og som man kan læse meget mere om i vores læreplan. Derfor værner vi også om dem. De danner et genkendeligt stillads i vores pædagogiske praksis. Men når det er sagt, kan stærke traditioner også indeholde faldgruber. Traditioner blot for traditioners skyld kan blive en rigtig trist affære. I værste fald kan det blive til tomme repetitioner af noget, som nok var værdifuldt for nogen engang, men som ikke gives en aktuell opmærksomhed på, hvorfor netop *denne* aktivitet og *denne* måde at gøre tingene på er meningsfuld. Handlinger, der har glemt deres hvorfor, kan blive livløse og helt miste deres værdi. Så tager autopiloten over, og 'vi plejer ...' sætter sig ved roret.

DEN PÆDAGOGISKE GULDVÆGT

Det sender os tilbage til min indledende lille fortælling. Børnenes 'museums-aktivitet' var ikke en del af det faste repertoire i en traditionel steinerpædagogisk praksis. Den brød med 'plejer'. Men det var tydeligt, at den var både meningsfuld og værdifuld. Som sådan var den et eksempel på fornyelse.

Sådan må vi hver dag veje tingene på vores pædagogiske guldvægt, og netop

denne afvejning er en stadig balanceakt mellem tradition og fornyelse. Den levende dømmekraft er pædagogens vigtigste redskab, og det redskab er en skøn blanding af viden, indsigt og fornemmelse for øjeblikket. Pædagogens dømmekraft er, når den er fuldt udfoldet og virksom, en færdighed der sidder helt ude i finger-spidserne og i alle sansorganer.

Børnenes udstillings-aktivitet *kunne* have været valgt fra, hvis traditionen var det, der vejede tungest på guldvægten. Da måske fordi den ikke 'passede ind', ikke var en 'genkendelig aktivitet' eller en planlagt del af 'dagens rytme'. Til glæde for børnene den dag blev den understøttet og valgt til.

Men fornyelse skal ikke ske for enhver pris og til hver en tid. Vi må altid have styr på vores hvorfor, hvis vi vil vær-

ne om den pædagogiske kvalitet: Hvad er meningsfuldt lige nu? Hvad skaber trivsel og udvikling for børnegruppen eller det enkelte barn lige her? Hvordan stemmer det overens med de pædagogiske værdier, vores arbejde hviler på? Pædagogens dømmekraft er en konstant udveksling med den praktiske virkelighed.

HVAD ER 'DET DER STEINER' FOR NOGET?

Som I alle ved, forventer vi i august måned en kritisk dokumentar på DR om steinerpædagogik. Det vil ganske givet også betyde en del medieopmærksomhed i den periode. I Solhjem ruster vi os naturligtvis til det, ligesom vi også forbereder jer forældre og skaber rum for samtale og spørgsmål i forlængelse af dokumentaren.

Samtidig er vi også fuld af forundring over hele sagen. Vi har endnu ikke set dokumentaren, men har alligevel en nogenlunde klar fornemmelse af indhold og vinkling allerede. Det underlige er, at alle institutioner i Danmark, der arbejder med steinerpædagogik, tilsyneladende betragtes som ét samlet virke. Således at kritik – berettiget eller ej – rettet mod en

institution et sted i landet, bliver til en kritik af alle, der arbejder med den pædagogik. Sådan en tilgang ser vi ikke ellers, og vi er forundrede over den præmis. I Solhjem er vi jo ansvarlige for vores eget pædagogiske virke og ikke for, hvordan et andet dagtilbud i Danmark forvalter sin opgave. Enhver selvstændig institution må stå til ansvar for sig selv.

Sådan en tilgang ser vi ellers kun ifm. religiøse og sekteriske foretagender, og det er da også kun gennem den fortolkning, at det er muligt at forstå denne lidt mærkelige tilgang: Kritikkkens omdrejningspunkt er en mistanke om, at steinerpædagogik *i virkeligheden* er en slags sekterisk bevægelse, og at børn og unge listes uvidende ind i denne bevægelse gennem skoler og dagtilbud.

Hvis vi skal prøve at forstå, hvordan den tolkning er opstået, og dermed komme dokumentar-initiativet lidt konstruktivt i møde, kan vi måske forstå det gennem netop de stærke traditioner: At praksismåderne rundt omkring har og har haft så mange fællestræk, at det falder let at tænke, at det er ét og det samme.

Så er Solhjem en del af en sekterisk bevægelse? Nej, det er vi ikke. Vores ar-

bejde hviler på den inspiration omkring barnets udvikling, opdragelse og dannelse, som Rudolf Steiner bidrog med for godt 100 år siden. Han havde også en hel række *andre* områder, han udtalte sig om, og hans samlede menneske- og verdenssyn er blevet kaldt antroposofi. Hvordan hver enkelt stiller sig til disse øvrige områder i Rudolf Steiners tænkning og værk er et frit anliggende. I Solhjem arbejder vi med pædagogik.

Den forestående medieopmærksomhed kan være en udmærket anledning for alle, der arbejder med steinerpædagogik, til at skue indad og tænke over, hvordan det steinerpædagogiske fundament forvaltes. Her bliver forholdet mellem tradition og fornyelse vigtigt. I Solhjem holder vi os vågne og levende gennem vores stadige balanceakt mellem den historie og de traditioner, som vi med steinerpædagogikken læner os op ad, og så nye ideer og strømninger, som vi også lader os inspirere af og føjer til vores praksis. Der er jo også andre mennesker, der har bidraget til verden med væsentlige tanker om børn og pædagogik, og det inviterer vi

indenfor. Det er – og skal være – en stadig bevægelig proces.

VI HOLDER AF HVERDAGEN

Som Dan Turéll engang udtrykte det, holder vi også af hverdagen i Solhjem. Kvaliteten af vores pædagogik skal måles på det, vi *gør*. Den skal måles på jeres børns trivsel i hverdagen. Og den skal måles på jeres tillid til vores pædagogiske arbejde med børnene hver dag. Den tillid bestræber vi os hver dag på at leve op til ved at praktisere steinerpædagogik på en levende og nutidig måde. Vi tror også på, at vi gennem et godt og respektfuldt samarbejde med jer forældre kan løse eventuelle udfordringer, når de måtte vise sig. Det kan et muligt kommende medie-stormvejr ikke ændre på.

Vi holder af hverdagen, vi holder af børnene og af det fælles liv, vi hver dag er sammen om i Solhjem. Og det bliver vi ved med.

Med ønsket om en rigtig dejlig sommer til jer alle
Tina Lauritsen

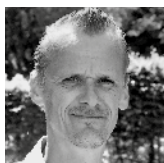
*Pinsefest
17.5.2024*

Når vi bygger i

Giberhytten

Bo Hjort Jeppesen

*Pædagogmedhjælper i
Giberhytten*

Da vi i sensommeren sidste år startede op i Giberhytten, overtog vi en grund der var tilgroet og gemte på en masse overraskelser. Da græsset blev slået første gang derude, stødte vi på mange store sten, stubbe, legetøj og andet i det høje græs. Vi fandt eksempelvis 12 rafter, som var i fin stand. De blev lagt til side. Bag ved vores skur fandt vi også diverse planker. De blev også lagt til side. Det viste sig, at vi havde masser af byggemateriale lige ved hånden, og der var en del projekter, der skulle realiseres.

Nu er vi så heldige og privilegerede, at Brumbasserne er flittige og ivrige hjæl-

pere. Og vi har bygget rigtig mange ting siden september med hjælp fra de kære små. Faktisk var noget af det første, der skulle laves, en savbuk, så vi kunne save. Da savbukken stod klar, kom der for alvor gang i byggeriet. Siden er der blevet savet, skruet, slebet, snittet og hamret til den store guldmedalje. Vi har plantet bærbu-ske, jordbær, salvie, lavendel, blomster, timian, oregano, kartofler og kål. Gennem den sidste måneds tid har vi været i gang med at bygge bede rundt om alle disse fine planter. Græsset gror hurtigt nu, og vores små bede holder græsset væk, så der er luft og plads til alle planterne. Det er simple bede bestående af fire smalle brædder, som børnene saver i længde, mens andre snitter træpløkker med en spids ende. Dem slår vi ned i jorden, så de holder bedet sammen. De er fine, og vi

har dem i alle størrelser - og alle kan være med i processen. Vi ser til vores bede hver dag, og det skal nok blive bemærket, hvis der er noget der skal repareres.

I det våde efterår var jorden så fugtig og mudret, at vi kunne slå fire store rafter i jorden og påbegynde vores hængebro. Her var savbukken uvurderlig. Der blev fundet grene i passende tykkelser, målt op og savet. Der var godt gang i byggepladsen, og i løbet af en lille uge stod den færdig. Vi holdt en officiel ceremoni med saks og rød snor, og derefter krydsede alle Brumbasser broen. Det skal for god ordens skyld nævnes, at hængebroen går over land og rører jorden på laveste punkt. Men som det er med det længe ventede forår, så vokser alt grønt så hurtigt, at den lige nu næsten er væk i det høje græs. Så ser vi den igen til efteråret, hvor den igen kan bringe leg og glæde.

Vi har også bygget en flyvemaskine af en meget stor stamme, som blev fældet i efteråret. Den blev rullet ned i græsset, og så gik vi voksne i gang med øksen, og to sæder blev hugget til. En planke som vinge, samlet med lange hjemmelavede trædyvler. En planke som haleror. Nogle børn hjalp med at bore hul til propellen. Vi har et gammeldags håndbor, som mange brumbasser elsker at prøve. Det kræver sin brumbasse at håndtere det, men det holder ikke nogen tilbage. På med propellen, på med et lille rat og så afsted på flyvetur. Uden en eneste skrue! Faktisk prøver vi at undgå skrue og søm i det omfang, vi kan, og hvor det giver mening. Vi har fundet rigeligt med skrue fra "gamle dage" derude i det høje græs, og de forurener og kan være en slem overraskelse, skulle man stikke sig på en.

Vi har allerede holdt nogle årstidsfester herude. Alle sammen for første gang, og det har givet anledning til at påbegynde vores egne traditioner. Vi valgte at lave en Majstang til vores Pinsefest. En ekspedition blev sendt ud for at finde den største og bedst egnede stamme til formålet, og den blev bragt tilbage til civilisationen og lagt op i savbukken. Her blev den skraldet for løst bark og derefter slebet af Brumbasserne. Med pælebor og knofedt fik vi boret et tilstrækkeligt dybt hul, og pælen stod nu forsvarligt ved den runde scene nede på engen. Til selve festen havde vi selvfølgelig en flot krans helt oppe på toppen og rød-hvide bånd til alle, som vi snoede rundt om stangen, mens vi sang ”Kom maj du søde milde”.

Vores Majstang står stadig, og den er på en måde blevet en del af landskabet og står, i modsætning til Giberhyttens flagstang, i lod. For nylig byggede vi en vippe. Den står i græsset ved den lille rutschebane og bliver flittigt brugt. Der kan sidde to på ad gangen og ofte ses en Brumbasse dernede, som efterspørger en vippekamrerat, og så går der ikke lang tid før en

Brumbasse “flyver” ned og springer på.

Onsdag d. 29. maj havde vi for første gang de ældre fra Kristiansgården på besøg. De ældre skulle have et sted at sidde til frokosten, og vores gæster ankom i samme stund, som vi var i gang med at samle vores nye bord-bænkesæt. Der var en summen af aktivitet omkring opgaven, og der var mange, der prøvede at hamre en bolt på plads, sætte skive og bolt på og derefter at stramme med en svensknøgle. Dagen derpå blev alt spændt efter med en skraldenøgle. Sådant en skraldenøgle er sjov og forbløffende intuitiv for børn at bruge, viser det sig.

Vi har bygget mange ting ude i Giberhytten, flere end der er plads til at nævne her. Men fælles for alle, om det er af praktisk eller aktivitetsmæssig funktion, er at det er noget, der kan samle mange og mange kan deltage. Store som små. Alle kan bidrage, og vi har alle en andel i det, vi har bygget, og vi passer på det i fællesskab. Vi voksne hjælper med at bane vejen, for at børnene kan lære og forstå. Vi dufter for eksempel til alle krydderurterne, gnider dem mellem fingrene, dufter til forskellen mellem egetræ eller fyrretræ eller granen med så meget harpiks. Ofte

handler det ikke kun om den konkrete aktivitet, men lige så meget om det vi taler om mens aktiviteten pågår. Hvorfor bygger vi et bed om jodbærbuskene? Hvorfor skal vi huske at vande? Der følger mange spørgsmål med, når vi skruer en skrue i eller snitter en pind. For nogle er det første gang de snitter, for andre er det en selvfølge, at man ved hvordan man gør. Der udveksles erfaringer børnene imellem, og vi voksne kan bringe større perspektiv ind i samtalen. Børns nysgerrighed er en stor motivation, og derfor er der altid mange, der vil deltage. Deres nysgerrighed drager dem til, og når vi er mange fælles om noget, så oplever vi et endnu større fællesskab børnene imellem og børn og voksne imellem. Samtidig opstår der en stolthed og ægte glæde over at være en del af det hele, at have boret lige

netop dét hul, at have savet en bred egeplanke eller at fire børn sammen kunne bære de tungeste planker.

Vi finder helt sikkert på flere opgaver i fremtiden, og der er stadig nogle på stand-by. Vores legekøkken, vi gerne vil bygge under legehusest halvtag, er en af dem, vi snakker med børnene om. Det er et af de helt store byggeprojekter, hvor alle Brumbasser skal inddrages, og måske holder vi et lille byggemøde en dag og aftaler, hvordan det skal være. Det er jo børnene, der er brugerne, så de skal bringe idéer til bordet. Det bliver nok et efterårs-projekt.

Arrangementer i efteråret 2024 fra

FORÆLDREUDVALGET

I efteråret fortsætter vi den gode
forældrekaffetradition følgende dage:

Fredag d. 20. september og onsdag d. 23. oktober
(måske kommer der en sidste
omgang i november).

Som altid glæder vi os til at se jer og jeres børn
på børnehavens legeplads til eftermiddagskaffe
og hyggelig snak. Forældrekafe kræver ingen
tilmelding og fungerer som åbent hus, så I kan
komme når I har lyst inden for tidsrummet
og blive så længe det passer ind i jeres dag.
Søskende er også meget velkomne.

I sensommeren gentager vi også forældrebar-
succesen ved Kaj Kiosk på Marselisborg
Lystbådehavn. Forældrebaren bliver fredag
d. 30. august kl. 15.30-19 og vi vil sende
mere information ud om arrangementet efter
sommerferien. Børn og søskende er meget
velkomne. Vi glæder os!

Som noget nyt, arbejder vi på en fællesspisning i Solhjems lokaler onsdag d. 23. oktober efter forældrecaffen. Hertil sender vi også nærmere info ud senere!

Med ønsket om en god sommer til alle, Sofie, Emma, Mariko, Katrine, Sarah og Sofie Forældreudvalget i Solhjem

På tur med Bjørnebanden

Mai Mathiesen

*Studerende i
vuggestuen Solhjem*

Det er onsdag formiddag, og Bjørnebanden er på vej ud på deres ugentlige tur. Bjørnebanden består af de seks ældste børn i vuggestuen samt to voksne. Fuglene synger i trækroneerne, som efterhånden har fået blade igen. "Jeg kan se den røde port!" lyder det begejstret fra et af børnene, og ganske rigtigt står vi kort tid efter foran den velkendte røde port, som hver uge fører os ind til et nyt eventyr i skoven.

Efter vi har fundet et sted at sidde, hejst vores flotte bjørnebandeflag og spist noget knækbrød, kan vi pludselig høre en snorken, som langsomt bliver højere og højere. "Det er bjørnen!" udbryster et barn med lys i øjnene. I bjørnebanden er vi så heldige, at vi ofte får besøg af en lille bjørn, der bor i vores rygsæk. Jeg kigger ned i det store rum i tasken, og kort tid

efter er der et lille bamsehoved, der titter frem. Bjørnen kigger forsigtigt rundt og spørger, om det mon er bjørnebanden, der er på tur? Bamsen kommer op af tasken og sætter sig på mit ene ben. Den hilser på hvert enkelt barn, hvorefter den kigger sig lidt omkring.

Det er en meget nysgerrig bjørn, vi har i bjørnebanden, og ofte vil den meget gerne høre om nogle af de ting, vi har fundet på vores tur. Den har nemlig gode ører, og selvom den ligger og sover nede i tasken, kan den alligevel ikke lade være med at lytte med, når vi ser noget spændende.

Det er ofte sådan, at det er os voksne, som formidler til børnene. Når bjørnen kigger frem med sit nysgerrige væsen, skaber den en mulighed for, at børnene kan formidle tilbage. Børnene i bjørnebanden har lært bjørnen, hvordan en anemone ser ud, hvordan spætten lyder, når den leder efter mad i træerne, og hvor alle bladene i skovbunden kommer fra og meget mere.

*Påskefest
22.3.2024*

KALENDER

August

Uge 33, datoer følger
Fredag d. 30. aug.
Fre. d. 30. aug. kl. 16-20

Høsttur
Høstfest
Forældrebar ved Kaj Kiosk

Børnehavebørn
Børnehavebørn
Alle forældre

2 0 2 4

September

Tirs. d. 10. sept. kl. 19

Tirsdag d. 17. sept.

Torsdag d. 19. sept.
Ons. d. 25. sept. kl. 16.30

Fredag d. 27. sept.

Forældremøde,
Anemonerne
Forældremøde,
Giberhytten
Æbledag
Forældremøde,
Børnehavehuset
Michaelsfest

Anemoneforældre
Forældre i Giberhytten
Børnehavebørn
Forældre i Bønehavehuset
Børnehavebørn

Oktober

Ons. d. 9. okt. kl. 16.30

Uge 42: 14. - 20. okt.
Ons. d. 30. okt. kl. 16.30

Forældremøde,
vuggestuen
Erfaringsmæssigt lavere fremmøde af børn
Forældremøde,
Vildrosen

Forældre i vuggestuen
Forældre i Vildrosen

November

Uge 45, datoer følger
Lørdag d. 30. nov.

Lanternefest
Basar

Børnehavebørn og forældre
Alle

December

Tirsdag d. 3. dec.
Fredag d. 20. dec.

23. dec. - 1. jan.

Adventsspiral
Julefest
Erfaringsmæssigt lavere fremmøde af børn

Børnehavebørn
Børn og forældre i bhv.,
Vildrosen og Giberhytten